

Dumping, czyli nieuczciwa konkurencja?

Dumpingiem określa się sprzedaż wyrobów za granicą poniżej ceny obowiązującej w kraju producenta towaru lub poniżej kosztów produkcji. W przypadkach zaniżania cen do poziomu poniżej kosztów produkcji przez przedsiębiorców krajowych mówimy po prostu o nieuczciwej konkurencji. Nieuczciwego konkurenta, oprócz odpowiedzialności cywilnej, czeka także odpowiedzialność karna.

Zagadnienie dumpingu zostało określone w międzynarodowym porozumieniu Światowej Organizacji Handlu WTO w 1994 r. w Marrakeszu (DzU nr 98 z 1995 r., poz. 483). Polska jest sygnatariuszem porozumienia, dlatego regulacje prawne dumpingu są dostosowane do norm Kodeksu Antydumpingowego uchwalonego pod auspicjami Układu Ogólnego w Sprawie Cel i Handlu GATT.

Dumpingiem określa się sprzedaż wyrobów za granicą poniżej ceny obowiązującej w kraju producenta towaru lub poniżej kosztów produkcji. Celem zaniżania ceny jest przede wszystkim zdobycie nowego rynku lub ograniczenie konkurencji, co w konsekwencji może doprowadzić do monopolizacji zagranicznego rynku. Podstawą prawną ochrony krajowego przemysłu przed stosowaniem dumpingu jest ustawa z 1997 r. o ochronie przed przywozem na polski obszar celny towarów po cenach dumpingowych (DzU nr 157, poz. 1028 z późn. zm.)

● Postępowanie antydumpingowe

Postępowanie antydumpingowe zostaje uruchomione poprzez złożenie wniosku do ministra gospodarki wraz z uzasadnieniem komu i dlaczego wnioskodawca zarzuca dumping, przy czym wniosek musi być poparty przez producentów krajowych, których łączna produkcja stanowi ponad 50% całej produkcji podobnego towaru.

Szczególnie trudne jest udowodnienie, że zagraniczny producent sprzedaje swoje towary poniżej kosztów ich wytworzenia. Cena dumpingowa to cena eksportowa, która jest niższa od wartości normalnej w kraju eksportera. Czy jest dumpingowa, ustala się poprzez porównanie cen od wielu niezależnych nabywców z tego kraju. Środki antydumpingowe stosowane są w przypadku wprowadzenia do obrotu w kraju towaru po cenie dumpingowej, co bezpośrednio spowodowało szkodę dla gospodarki. W ustawie przewidziane są środki antydumpingowe w postaci cel antydumpingowych i zobowiązań cenowych. Te ostatnie to zobowiązanie nałożone na eksportera do zmiany ceny. Cła antydumpingowe to dodatkowe narzuty na eksportowany do kraju towar dla wyrównania cen w wysokości różnicy między ceną eksportową a wartością normalną towaru. Samo postępowanie antydumpingowe ma na celu udowodnienie dumpingu eksporterowi i szkody z nim związanej. Minister gospodarki w uzasadnionych sytuacjach może wszcząć postępowanie antydumpingowe z urzędu.

● Nieuczciwa konkurencja

W przypadkach zaniżania cen do poziomu poniżej kosztów produkcji przez przedsiębiorców krajowych mówimy po prostu o nieuczciwej konkurencji. Podstawową regulacją prawną w tym zakresie jest ustawa z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (DzU nr 47, poz. 211 z późn. zm.). Celem ustawy jest zapobiega-

nie i zwalczanie nieuczciwej konkurencji w działalności gospodarczej.

Czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie niezgodne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy. W szczególności czynami nieuczciwej konkurencji są: wprowadzające w błąd oznaczenie przedsiębiorstwa, naśladownictwo produktów, nieuczciwa lub zakazana reklama, wprowadzające w błąd oznaczenie towarów i usług, pomawianie lub nieuczciwe zachwalanie, utrudnianie dostępu do rynku (np. poprzez sprzedaż towarów i usług poniżej kosztów ich wytworzenia w celu eliminacji konkurencji). Nie są natomiast nieuczciwą konkurencją przypadki sprzedaży poniżej kosztów własnych, które służą jedynie rozwojowi przedsiębiorstwa (jak np. sprzedaż promocyjna).

● Procedura z zakresu nieuczciwej konkurencji

W przeciwieństwie do postępowania antydumpingowego, które jest postępowaniem publicznoprawnym, postępowanie przeciwko nieuczciwej konkurencji jest gałęzią prawa prywatnego i, co za tym idzie, pokrzywdzony przedsiębiorca sam musi wnieść do sądu powództwo wraz z rzetelnym uzasadnieniem przeciwko nieuczciwemu konkurentowi. Przedsiębiorca, którego interes został naruszony, może żądać: zaniechania niedozwolonych działań, usunięcia skutków niedozwolonych działań, naprawienia wyrządzonej szkody, wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści.

Nieuczciwego konkurenta, oprócz odpowiedzialności cywilnej, czeka także odpowiedzialność karna. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji przewiduje dla sprawcy trzy rodzaje kar: pozbawienie wolności, ograniczenie wolności oraz karę grzywny. Z powództwem mogą wystąpić także krajowe lub regionalne organizacje, których celem statutowym jest ochrona interesów przedsiębiorców.

Anna Głuszczyńska
Biuro GIG